

φαίνεται ὅτι κατώκουν τὴν κυρίως Ἑλλάδα, οἱ Ἀχαιοὶ τὴν Φθίνην, καὶ οἱ Μυρμιδόνες ἐν ἀμφοτέραις. Πραγματικῶς δὲ ἐν τοῖς ἴστορικοῖς χρόνοις η Φθιώτις ή Φθιῆτις τῆς δυτικῆς Θεσσαλίας ἐκαλεῖτο καὶ Ἀχαία, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς Ἀχαιοί. Τοῦτο εἶναι η μοναδικὴ σχέδον σύμπτωσις ἐν τῇ σκοτεινῇ γεωγραφῇ τοῦ Μυρμιδονικοῦ βασιλείου μετὰ τῆς ἴστοριας.

Μετὰ μικὸν οἱ ποιηταὶ λέξαντο ν' ἀποκαθιστῶσι τὴν πραγματικὴν γεωγραφίαν, ἀποκαθαίροντες τὴν μυθολογικὴν τοπογραφίαν, τοιαύτην δ' ἀπόσπειραν εὐρίσκομεν πᾶν παρ' αὐτῷ τῷ Ὄμηρῳ καὶ ιδιὰ παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις τοῦ μικροῦ καλουμένου ἔπους. Τὴν ἑργασίαν ταύτην συνεπλήρωσεν ὁ Ἀπολλόδωρος καὶ ἔτεροι τίνες Ἀλεξανδρινοί. Τὴν ἑργασίαν ταύτην γενικῶς δὲν δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν ἐπιτυχῆ ή τοπογραφία τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν γειτονικῶν χωρῶν ἐν οἷς ὅψει παρίστανται ἐν ταῖς ἀφηγήσεσι τῶν ἀρχαίων ποιητῶν σημαντικώτατα διέφερε τῆς ἴστορικης τοπογραφίας, ἀκριβῶς γνωσθείσης οὐχὶ ἐνωρίτερον τοῦ Ε' αἰώνος. Κατὰ τὴν πάροδον αἰώνων τινῶν ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ὄμηρου, ήδην πεποιημένο βεβαίως νὰ ἐπελθῃ μεγάλη μεταβολὴ ἐν τῇ δονομασίᾳ ιδιᾳ πόλεων καὶ χωρῶν. Οἱ καθορισμός τῶν πρώτων ὄνομάτων ἐλλείψει ἴστορικῶν μνημείων ἀρχαιοτέρων τοῦ πέμπτου καὶ ἔκτου αἰώνος, πᾶν ἀδύνατος, διὸ καὶ ἀποκατέστη διὰ προϋποθέσεων καὶ μαντευμάτων. Πλὴν τούτου, θεωροῦντες τὸν Ὅμηρον ἀξιόπιστον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ λίτον ἴστορικὸν καὶ γεωγράφον αἱ ἐρμηνευταὶ αὐτοῦ, οὐδόλως ἔλαβον υπ' ὅψιν τὰς ιδιότητας τῆς ποιητικῆς ἀφηγήσεως. Πολλὰ δόνηματα, ή σχέσις τῶν ὅποιων πρός γνωστοὺς τόπους εἰς οὐδεμίαν ὑπόκειται ἀμφιβολίαν, ως π. χ. Πυθώ ἀντὶ τῶν Δελφῶν, Ὁρτυγία ἀντὶ τῆς Δῆλου, πιθανῶς οὐδέποτε ἥσαν ἐν χρήσει ἐν τῇ λαλουμένῃ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐδημιουργήθησαν

ὑπὸ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ὑψηλοῦ ποιητικοῦ ὕφους. Πολλὰ ἀλλὰ δόνηματα κατ' ἀρχὰς εἰς οὐδένα τόπον ἀνεφέροντο πραγματικά, ἀλλ' ἐδήλουν ἀορίστους μυθολογικὰς χώρας καὶ τόπους, οὐχ ἥπτον μετέπειτα ταῦτα προσδεπεγράφησαν τῇ πραγματικῇ τοπογραφίᾳ, ως π. χ. ἡ Σχερίν, Αἰαίν, Ὁγυγίη καὶ ἄλλα. Εἰς τὰς παρεξηγήσεις, ἃς προκαλεῖ η μυθικὴ γεωγραφία δύναται τις νὰ προσθέσῃ καὶ ἔτερόν τι εἰς δοις ἐπιστήμονες πολὺ διάγονον ἔστρεψαν τὴν προσοχὴν αὐτῶν. Τυπικὸν παράδειγμα τὸ ἔξης: Τετράκις ἐν τῇ Ἰλιάδι καὶ Ὁδύσσειᾳ γίνεται χρῆσις τῆς ἐκφράσεως: τηλόθεν ἐξ ἀπίνς γαίης. Οἱ ἀρχαῖοι ἀμφέβαλλον, δέον δηλαδὴν νὰ νοήσωμεν τὸ ἀπίν έντιμο δόνηματος οὐσιαστικοῦ ή ἐπιθέτου; Ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ ἴστορικοῦ αἰῶνος τοιοῦτον ἐπίθετον δὲν ὑπῆρχε διὸ καὶ ὑπὸ τὸ δνομα ἀπίν, πρέξαντο νὰ πιστεύωσι τὸ «ἀρχαῖον δνομα» τῆς Ηελοποννήσου. Οἱ νεώτεροι τούναντίον ἐν τῇ λέξει ἀπίνος ἀναγνωρίζουσιν ἀρχαῖον προσηγορικὸν δνομα, προελθόν ἐκ τῆς προθέσεως ἀπό, ώς τὸ ἀντίος ἐκ τοῦ ἀντί. Ἐὰν λοιπὸν μετοφράσῃ τις τὸ ἐξ ἀπίνς γαίης=ἐκ μακρᾶς χώρας, τότε η Ηελοποννήσος τῶν ἀρχαίων θὰ μεταβληθῇ ἀμέσως εἰς ἀρριστόν τινα καὶ ἀγνωστὸν τόπον. Ή σύγχρονος ἐρμηνεία στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀληθοῦς γεγονότος, δηλαδὴ ἐπικῆρ γλώσσην. πληθὺς λέξεων τοιούτων ὑπῆρχεν, αἵτινες δὲν ὑπῆρξαν ποσδῶς ἐν τῷ λεξικῷ τῶν μετέπειτα φιλολογικῶν περιόδων. Οἱ ποιηταὶ τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὁδύσσειας κατά τινας αἰῶνας πᾶν ἀρχαῖοτερος τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων συγγραφέων, ἀλλὰ καὶ αὐτός οὗτος ἀναμφιόλως ἐκληρονόμησε πολλὰς λεκτικὰς περιστροφὰς τῶν ἀρχαίων τέρτιον ποιητικῶν χρόνων.

Πολλαὶ λέξεις ἐπικαὶ, ἀκατάληπτοι ἔνεκα τῆς ἀρχαίοτητος αὐτῶν, αἱ οὐτώ καλούμεναι «γλώσσαι» ἐρμηνεύθησαν ἐν τοῖς τελευταῖοις χρόνοις, χάρις

τερπνήστερον ἐπιδείκνυται. Τὴν μὲν οὖν γε σύγτονον κίνησιν τῆς ὀργηστικῆς καὶ στροφῆς αὐτῆς καὶ περιαγωγῆς καὶ πηδήματα καὶ ὑπιασμούς τοῖς μὲν ἄλλοις τερπνά εἶναι συμβέβηκεν ὄρθωσι, τοῖς δὲ ἐνεργοῦσιν αὐτοῖς ὑγιεινότατα· γηρυντίων γάρ τὸ καλλιστό τε ἄμα καὶ εὔρυθμότατον τοῦτο φαίνην ἀνέγωγε εἶναι, μαλάττον μὲν τὸ σῶμα καὶ κάμπτον καὶ κουφίζον καὶ εὐχερές εἶναι πρὸς μεταβολὴν διδάσκοντας τοῖς μικρὸν περιποιοῦν τοῖς σώμασι». Κατωτέρω δὲ λέγει :

«Ἐπει δὲ τὰς ἀρετὰς ἔφη τὰς ὀργηστικὰς, ἄκουε καὶ τὰς κακίας αὐτῶν. Τὰς μὲν οὖν ἐν σώματι τῷδη ἔδειξα, τὰς δὲ διανοίας οὕτως ἐπιτηρεῖν οἷμαι δύναιο ἀντὶ πολλοῦ γάρ αὐτῶν υπ' ἀμαθίας — ἀμάγχον γάρ ἀπαντας εἶναι σοφός— καὶ σολοκίας δεινού ἐν τῇ ὀργήσει ἐπιδείκνυνται, οἱ μὲν ἄλλοι κινούμενοι καὶ μηδὲν, ως φασι, πρὸς τὴν ὄργησίν ἔτερα μὲν γάρ ὁ ποῦς, ἔτερα δ' ὁ ρυθμὸς λέγει. Οἱ δὲ εὔρυθμοι μὲν, τὰ πράγματα δὲ μετάγρουν, οἷον ἐγώ ποτε ἰδών μεμνηματι. Ἀλλ' οὐκ ἀπό γε τῶν τοιούτων ὀργηστῶν ὄργησεως αὐτῆς, οἷμαι, καταγνωστέον, οὐδὲ τὸ ἔφην αὐτὸν μιστέον, ἀλλὰ τὸν μέν, ὕσπερ εἰσίν, ἀμαθίες νομιστέον, ἐπαινετέον δὲ τοὺς ἐννόμως καὶ κατὰ ρυθμὸν τῆς τέχνης ἴκανῶς ἔκεστα διῶντας».

«Ολος δὲ τὸν ὄργηστὴν δεῖ πανταχόθεν ἀπακριθῶσθαι, ως τίνας τὸ πᾶν εὔρυθμον, εὔμορφον, σύμμετρον, αὐτὸν αὐτῷ ἐσκεί,

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Οἱ χοροὶ ἔρξαντο καὶ οἱ φίλοι καὶ αἱ φίλαι πρὸ παντὸς τῆς Τερψιχόρης χαίρουσι, καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη, δητὶ ἡλίῳ καὶ τῷ κρατοῖς αὐτῶν. Οἱ Ἑλληνες ἀείποτε ὑπέρβαμεν φιλόχοροι, οἱ δὲ ἡμέτεροι πρόγονοι τὴν ὄργηστικὴν ἀπὸ τῶν δημητριῶν ἐπὶ χρόνων περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο, ἀνήγαγον δὲ εἴτα εἰς τέχνην εξαισίαν, συνενοῦντες ὅμως ἐν τῇ ὄργήσει τὸ τερπνὸν τῷ ὀφελίμῳ, παρ' αὐτοῖς ἄλλως τὸ χρέεσιν συνεδέετο τῷ ἄρδειν. Οἱ Λουκιανὸς χαρίεντα ἔχει περὶ ὁρ χήσεως δηλογον, ὑπεραπολογούμενον τῆς ὄργησεως ἐν ἄλλοις καὶ διὰ τῶνε:

«Ἐτι δὲ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων τῶν μὲν τὸ τερπνὸν, τῶν δὲ τὸ χρήσιμον ὑπισχυσμένων, μόνη ἡ ὄργησις ἀμφω ἔχει· καὶ πολὺ γε τὸ χρήσιμον ὀφελιμώτερον, δισὶ μετὰ τοῦ τερπνοῦ γίγνεται. Πόσῳ γάρ τοῦτο ἥδιον ὄφειν ἡ πυκτεύοντας νεκνίσκους καὶ αἴματι φεομένους καὶ παλαίστας ἄλλους ἐν κόνει, οἷς ἡ ὄργησις πολλάκις ἀσφαλέστερον ἔμεινε καὶ εὐμορφότερον καὶ

ταῖς προσόδοις τῆς γλωσσολογικῆς ἐπιστήμης (la linguistique). Τοιαῦτα λείψαντα τῆς ἀρχαιότητος εἶναι πιθανῶς πολλὰ λέξεις ἀναφερόμεναι εἰς τόπους ἐν οἷς διεδραματίσθησαν πολλὰ τῶν γεγονότων τῆς μυθολογίας.

Ἡ φράσις : ἀπίν γαίν, εἶνε τυπική, ἐπιγράφεται δὲ εἰς διαφόρους χώρας, νήσους κ.τ.λ. Ἐπειδὴ πολλὰ τῶν κυρίων ὄνομάτων μέχρις ὀρισμένου χρόνου ήσαν προσηγόρικά, ὁ καθορισμὸς δρίων μεταξύ αὐτῶν καθίσταται δυσχερέστερος, ὅσον ἀρχαιοτέρα εἶναι ἡ παράδοσις, ή δὲ μεθολογικὴ παράδοσις τῶν Έλλήνων ἔξικνεται μέχρις ἀρχαιοτάτων χρόνων. Πειστικωτέρα τούτου ἀπόδειξις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τὸ γεγονός, ὅτι ὡς βάσις πολλῶν μύθων κεῖται εἰδέτη εὐκρινῆς ἔννοια καὶ κατανόησις ἀρχαίων ὄνομάτων θεῶν καὶ ήρώων. Ἐν τούτοις ἡ σημασία τῶν ὄνομάτων τούτων ἐσκοτίσθη καὶ ἐλησμόνθη ἐν τοῖς πρώτοις περιστοιχίοις τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Τοῦτο παρατηρεῖται καὶ ἐν τοῖς ὄνόμασι τῶν μυθικῶν τόπων. Τὸ πολὺ τῶν γεωγραφικῶν ὄνομάτων, ἔξαιρέσθαι τῶν προελθόντων ἐκ κυρίων ὄνομάτων, ἐπιτρέπει δύο ἔργυνειας, καθ' ἄς τὰ ὄνοματα ταῦτα, ἢ ἀναφέρονται εἰς σειράν ὄμοιών τόπων καὶ χωρῶν, ἢ εἰς ὁρισμένους ἔξαιρετικοὺς τόπους. Τὰ ὄνόματα π. χ. Νεάπολις, "Ηπειρος Burg κ. ἄλ. ἐδύναντο νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ὄνόματα ἑκάστης νέας πόλεως. Ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ δὲ ἀναφορᾷ τῶν ὄνομάτων τούτων, ὡς κυρίων ὄνομάτων, ταῦτα ἀνάγονται εἰς νέαν πόλιν, ἀνάκτορα κτλ. δὲν δύναται δὲ νὰ προέλθῃ σύγχυσις ἐκ τῆς διπλῆς σημασίας, καθόσον ἐν τῇ γλώσσῃ εἰδέτη ζωηρῶς εἶναι αἰσθητὴ ἡ διαφορὰ τῆς χρήσεως. Τὸ πολὺ τῶν ἀρχαίων ὄνομάτων ἀναφέρεται μόνον εἰς ἓν ἢ εἰς δλίγα μέρη συνεπείᾳ τῆς ληθῆς τῆς κοινῆς αὐτῶν ἔννοιας. Ἐν τοιαύταις ἀρχαίαις παραδόσεσιν, οἴα ἡ μυθολογικὴ δημιουργία

τῶν Έλλήνων. εὐκόλως ἡ χρῆσις φαινομενικοῦ κυρίου ὄντος ἡδύνατο νὰ μεταπέσῃ εἰς προσηγορικὴν σημασίαν. Ἐν τῇ βαθμαίᾳ διαδέσει τῶν μύθων τοῦτο ὑπῆρχε πηγὴ διαφόρων παρερμηνειῶν. Ἡ σύγκρισις τῶν ἱνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν, δι' ἣς μέχρι τινὸς συμπληρωμάτων τοῦ προϊστορικοῦ λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν τῇ δεδομένῃ περιστάσει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συγχέεται τὸ πρᾶγμα.

Ἀναφέρομεν ἐν παράδειγμα· Ικανοὶ μῆθοι ἀναφέροντα ὡς διαδραματισθέντες ἐν Κρήτῃ, τούτεστιν ἐν τῇ νόσῳ Κρήτης. Ἡ λέξις κρήτη παραγέθη ἐκ τοῦ κεροῦ (κείρω) κόπτω. Ὑπὸ τὴν Κρήτην τ. ε. Κρήτη γαίη, εἰδικῶς ἡννόδουν οἱ ἀρχαῖοι γνωστὸν τυμπαῖα μποκοπτόμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης. Ἄλλα κρήτην γαίην, Secreta γαίην, ἡδύνατο νὰ κληθῇ ἡ τυχοῦσα χώρα, ἡ διάθαλάσσης ἀπὸ τῆς ἡπειροῦ διαχωριζούμενη. Πλὴν τούτου, βασιλεὺς τῆς Κρήτης ἀναφέρεται ὁ Μίνως, ἀλλ' αὐτὸς ἀναφέρεται καὶ ὡς ἀρχῶν ἐπὶ τῶν νεκρῶν ἐν τῷ βασιλείῳ τοῦ ἥδου. Ὁ Μίνως, κρίνων τις ἐκ τοῦ ὄντος πειθεῖται, ὅτι εἶναι alter ego τοῦ Πλούτωνος, ὁ Πλούτων (πολυπλασιαστής) καὶ τὸ εὔφημον δὲν εἶναι ὁ Μίνως (minuesns, πρόβλ. μινύς, μινύθω, μινύων). Ἐπίσης καὶ τὸ ὄνομα τῆς βασιλείσσης τῆς Κρήτης· Πασιφάεσσα πολὺ ὄμοιάζει τῷ ὄντος τῆς βασιλείσσης τῶν νεκρῶν· Περσέφασσα. Ἡ ἀπαγωγὴ τῆς Εὐρώπης εἰς Κρήτην ὑπενθυμίζει τὴν εἰς τὸ κράτος τῶν νεκρῶν ἀπαγωγὴν τῆς Περσεφόνης. Ἡ διπλὴ ἔννοια τῆς λέξεως Κρήτης τοῦτο εἶναι πασιφανῆς. Αὕτη ἐμπνέει τὴν ιδέαν ὅτι ὑπὸ κεχωρισμένην εἴναι τοῦ (κρήτη) χώραν ἐν τοῖς μύθοις ιδιαίτερη ἡ χώρα τῶν νεκρῶν, ητίς είτα ἀντικατέστη ὑπὸ τῆς νησου Κρήτης.

Ἐν τῇ Ὁδυσσείᾳ (Ο, 404) ἀναφέρεται χώρα Ὁρτυ-

ἀπυκοφάντητον, ἀνεπίληπτον, μηδαμὸν ἔλλιπες, ἐκ τῶν ἀρίστων κεκραμένον, τὰς ἐνθυμήσεις ὁξύν, τὴν παιδείαν βαθύν, τὰς ἐννοίας ἀνθρώπινον μάλιστα.

«Ταῦτα σοι, ὡς φιλότης, δλίγα ἐκ παμπόλλων παρέδειξα ὀρχήσιας ἔργα καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πάνυ ἀρχιοῦ μοι ἐρωτικῶς θωμεύνω αὐτά. Εἰ δὲ βουληθείης κοινωνῆσαι μοι τῇς θέας, εἴναι οἶδεν ἐγὼ πάνυ ἀλωσόμενόν σε καὶ ὀρχηστομανῆσοντά γε προσέττι. Ὅποτε οὖδεν δεῖσθομαι τὸ τῆς Κίρκης ἐκεῖνο πρὸς τὸ εἰπεῖν τὸ

Θαῦμά μ' ἔχει ὡς οἵτι πιῶν τὰς φάρμακαν ἔθελγητο.

Θελγήθηση γάρ καὶ μὰ Δίην ὅνου κεφαλὴν ἡ συδὲς καρδίαν ἔξεις, ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι ἐμπεδώτερος ἔσται, σὺ δὲ ὑπὸ τὸν οἰδὲν δλίγον τοῦ κυκεῶνος ἀλλῷ μεταδώσεις πιεῖν ὑπερ γάρ Ὁμηρος περὶ τῆς Ἐρυθροῦ ράθον τῆς γρυπῆς λέγει, ὅτι καὶ «ἄνδρῶν ὄμματα θελγεῖται δι' αὐτῆς».

Ὥν ἔθελει, τοὺς δ' αὗτε καὶ ὑπνῶντας ἔγείρει,

τοῦτο ἀτεχνῶς ὄρχησις ποιεῖ καὶ τὰ ὄμματα θελγεῖσαν καὶ ἐγρηγορεῖναι ποιοῦσα καὶ ἐπεγείρουσα τὴν διάνοιαν πρὸς ἔκαστα τῶν δρωμένων.

Ταῦτα ὁ χαριέστατος Λουκιανός, ἀπερ γενειάς ἀναφέρονται εἰς τὴν ὄρχηστικὴν τῶν ἀρχαίων, ἡτίς συνέδεετο οὐ μόνον τῷ ἀρχατι, ὡς εἴπωμεν, ἀλλὰ καὶ τῇ μικτῇ, διότι ὁ ὄρχηστης ἡ ἡ ὄρχηστρις, ὄρχομενος ἐμμετεῖτο διάφορα πρόσωπα

ἡ καὶ γεγονότα. Οἱ νῦν χοροί, οὐχὶ οἱ ἡμέτεροι, ἀλλ' οἱ συνήθεις εὑρωπαϊκοὶ εἰσιν ἀπηλλαγμένοι τῆς μιμητικῆς καὶ τοῦ ἀσματος, ἐκτελουμένοι πρὸς τὸν ἦγον μουσικοῦ ὀργάνου, οἷον τοῦ κλειδουκιμάλου, ἡ ὄρχηστρας. Ἐκ τῶν ἀρχαίων ὄμως τηροῦσι τὸ πλαστικόν, ὅταν ἔννοηται, ὡς λέγει ὁ Λουκιανός, ὡς εὔρυθμοι, εὔμορφοι, σύμμετροι, ἀσυκοφάντητοι, ἀνεπίληπτοι, μηδαμῶν ἔλλιπες. Δὲν γράφουμεν πραγματείαν περὶ χοροῦ, ἵνα τὸ ίστορικὸν αὐτοῦ ἐκθύμεν ἐνταῦθα καὶ διεξέλθωμεν ὅσα περὶ αὐτοῦ φέρονται καὶ διόποτες ἡ κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ὑπενθυμίζομεν αὐτὰ τοῖς ἡμέτεροις χορευταῖς καὶ ταῖς χαριέσσαις χορευτρίαις, ἵνα καταδεῖξωμεν διόποτες ἐλαγχίζετο ὁ χορός, οἷος ἡνὶ καὶ εἰς οἶον θύμος τέχνης ἥρθη. Κατανόδεν μὲν λέγομεν περὶ τῶν καταφερούμενων κατὰ τῶν εὐρωπαϊκῶν χορῶν ὡς ἀσέμνων καὶ προσβαλλόντων ἐν πολλοῖς τὴν θηβαϊκήν, παρατηροῦμεν δύμως ὅτι οὗτοι χορευόμενοι μετὰ μέτρου καὶ σεμνῶς δύνανται νὰ ὕστε καὶ γύμνασμα τοῖς ὄρχουμενοις καὶ τέρψις τῆς ὄράσεως τοῖς θεωμένοις, εὐρύθμων μαλιστών οὐσῶν τῶν κινήσεων.

Τοὺς στροφικοὺς χοροὺς τῆς σήμερον ἀπέχοντες τὸ φιλόκαλον τῶν ἀρχαίων Έλλήνων ὡς δὲ λόρδος Βύρων ἀπέχραν τὸν στροβίλον, ἀποδεχούμενων καὶ ἐκείνων σὺν τῷ Βολταΐρῳ ὅτι

La danse peut se compter parmi les arts, parce qu'elle est asservie à des règles, alors que σήμερον ἐπί-

γίν, ὅ οι τροπαὶ οὐ εἰσιοιο. Ὁρτυγία ἦν τῶν ποιητικῶν ὄνομάτων τῆς Δῆλου, ἀλλ' οὐ Ὁρτυγία τοῦ Ὄμήδου, κειμένην ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ κόδιμου, προφανῶς δύναται νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν σχέσιν πρὸς τὴν ἑγγύς κειμένην νῦν δὲ τῆς Δῆλου. Ἐκ τῶν δυσχερειῶν δύναται νὰ ἔξαγαγῃ ἡμᾶς μόνον οὐ πεισκόπισις τῶν λέξεων. Ἡ λέξις δραπετεῖ, σανσκριτ. varlukas, παράγεται ἐκ τῆς ἴνδοευρωπαϊκῆς ὑπατικῆς ρίζης vert, στρέψειν, στρέψθει. Κατὰ τινα ποιητικὴν παράδοσιν οὐ νῦν δέ της Δῆλος ἐπλαντό ποτε ἐν τῇ θαλάσσῃ, διὸ καὶ ἐκλήθη Ὁρτυγία, χώρα περιστροφῆς. Πασιδήλως τοιαύτη ἔννοια ὅμοιάζει πρὸς τὴν Ὁρτυγίαν — δοθεῖτο τροπαὶ οὐδειοιο.

Ἐκ τῆς μελέτης τῆς σημασίας τῶν λέξεων, ἀποδεικύεται ὅτι ἐν καὶ τῷ αὐτῷ ὄνομα ἀναφέρεται ὅτε μὲν εἰς ὠρισμένην νῦν δὲ εἰς φαντασιώδην τινα τόπον. Κατὰ τὰς ἐπικὰς παραδόσεις, ὁ Ἀχιλλεὺς ἐκρίθη ἐν τῷ νῦν δέ της Σκύρῳ, ἐκεῖ δὲ ἐσθόθη καὶ ἔτερος ἥρως, ὁ Θησέus. Ἐν Ἀθήναις, δίκη ἐπὶ φυγοδίκου ἐκαλεῖτο : Ἐν Σκύρῳ δίκη ! Ἡ Σκύρος ἀναφερομένη ως τρόπη, πιθανῶς ὀφείλει τοῦτο εἰς τὴν λέξιν : σκύρος, πτις ἐκ τῶν δεδομένων τῆς ἐτυμολογίας σημαίνει τοῦτο ἀπό τοῦτο καταφύγιον, (σανσκρ. sku, skunali, σκृतोς, ἐπισκύνιον, λ. scutum, scutra, obsecrurus γερμ. Schauer, Scheuer, Scheune). Εἰς τὸν νῦν δέ της Σκύρου ἐδόθη τὸ ὄνομα τοῦτο πιθανῶς, διότι αὗτη ἐπὶ μακρόν, μέχρι τοῦ πέμπτου αἰώνος, ήν καταφύγιον τῶν πειρατῶν.

Τὰ ἀνωτέρω παραδείγματά εἰσιν ίκονα νὰ μαρτυροῦσιν ὅτι ἐν τοῖς ὄντασι τῶν μυθικῶν τόπων, οὐχὶ σπανίως ἀπαντᾶ ἀρχικὴ σημασία προσθητικοῦ ὄντος. Ἡ ἀληθῆς ἐργατεία τῆς σημασίας αὗτῶν εἶναι ἔργον τῆς ἐτυμολογίας, διὸ καὶ συμπεραίνομεν ὅτι ἐν τοῖς ὄμοιοις τῷ ἀπασχολοῦντι ἡμᾶς ζητήματι, η ἐτυμολογία τῶν ὄνομάτων δύναται νὰ

σης δύναται νὰ λογισθῇ οὕτος ὡς τέχνη· ἐφ' ὧ καὶ ὁ καλὸς γρευτὴς καὶ νῦν ἐκτιμᾶται καὶ περιέτητος γίγνεται πρὸ πάντων παρὰ τῶν δεσποινίδων. Δεν ἔχει οὔτω :

* *

Ο διαπρεπῆς ἐρμηνευτὴς τῶν ἑλλήνων τραγικῶν κ. Henri Weilt ἐν τῇ τελευταίᾳ συνέδριᾳ τῆς ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων ἐπραγματεύσατο περὶ τῶν παιητικῶν κειμένων ὅσα ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς σχολῆς. Κατ' αὐτὸν ταῦτα εἰσὶ θύμοι, ἡ ἀποσπάσματα θύμων, συντεθέντες ἐπὶ ἵεραῖς τελεταῖς καὶ ἐνδιαφέροντες ἐπὶ διαφόροις λόγοις. Εἴς τῶν θύμων ἐστὶ πλήρης, συντεθεμένος μετὰ τέχνης καὶ καλλιεπέτας, παρέχων δὲ νέκιν λεπτομέρειαν τοῖς περὶ Ἀπόλλωνος μυθεουμένοις. Ἀλλὰ τὰ μέγιστα ἐνδιαφέροντά εἰσι τὰ τεμάχια, ἀτινα συνοδεύοντας ὑπὸ μουσικῶν σημείων. Δι' αὐτῶν ἀποκτῶμεν τὰ αὐθεντικώτερα μαρτύρια περὶ τῆς ἀρχαίας μουσικῆς. Δύῳ ἀποσπάσματα, ἀπέρ φαίνονται ἀνήκοντα τῇ αὐτῇ θύμῳ καὶ ἀποτελοῦντα ἐν συνόλῳ τριάκοντα ἐπτά στίχους, ἐν μέρει καλῶς διατηρούμενα, δεικνύσσαι ζῶσαν εἰκόνα τῆς ἑρτῆς καὶ γεγονότα ἔξι ὅπει τοῖς ὄπας ἀκριβῶς ὅρισθη ὁ γρόνος αὐτῶν. Ο θύμος πρέπει νὰ ἐγράψῃ μικρὸν πρὸ τοῦ ἔτους

διαφωτίσῃ καὶ λύσῃ πολλὰ προβλήματα τῆς ἀσκαίας ιστορίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐμείνομεν ἐν τῷ βασιλείῳ τῶν Αἰακιδῶν, συνισταμένῳ καθ' Ομηρον ἐκ τῆς Φθίνης καὶ Ἑλλάδος. Η Φθίνη ἐν τῷ «καταλόγῳ τῶν νεῶν» ἔξιστοι τὰς πρὸς την πιμῆμα τῆς Φθιώτιδος τῶν ιστορικῶν χρόνων, η δὲ θέσις τῆς Ἑλλάδος οὐδαμοῦ πλησίον ἐδείχθη, καὶ ἐν τῇ ιστορικῇ περιόδῳ οὐδὲν ἔχοντος αὐτῆς ἔμεινε. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τὸ δυνατὸν τῆς προτέρας αὐτῆς ὑπάρχεως, καίτοι ἐξ ἀλλού δὲν δύναται τις ν' ἀρνηθῆ, διτὶ η ὑπαρξία αὐτῆς δὲν ἔχει ἀλλα μαρτύρια ἐκτὸς τῶν μνημονευθέντων μνημείων τῆς μυθολογίκης δημιουργίας. Ἐν τῶν ἀληθεστέρων συμπεραδμάτων τῆς συγκριτικῆς μυθολογίας τεκμηριοῖ τὸν Ἀχιλλέα καὶ τοὺς προγόνους αὐτοῦ καθαρῶς μυθικὲς πρόσωπα. Ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅτι ἐπενοθηδαν οἱ βασιλεῖς δὲν ἔπειται ὅτι ἐπενοθηδητοί καὶ τὸ βασιλείον των. Εἰς τοὺς Ἡρωας ἀνέθερον βασιλεία κατὰ διαφόρους παραστάσεις. Ἡ ἥρμοζεν αὐτοὶ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἐπώνυμον εἰς τόπους ἐν οἷς δῆθεν ἀλλοτε ἐβασίλευσαν, η ἐθεωροῦντο πρόγονοι βασιλικοῦ τινος οἴκου η σημαινούσις οἰκογενείας, η ἐν τινι τόπῳ ἥξιοντο θείας λατρείας καὶ ἐδεικνύοντο ἐκεῖ οἱ τάφοι αὐτῶν καὶ ἔτερα μνημεῖα τῆς διαμονῆς αὐτῶν καὶ βασιλείας, η τέλος η τοποθεσία αὐτῶν ἐν ὀρισμένοις τόποις συνετελεῖτο διά τοῦ καθορισμοῦ μυθικῆς κατοικίας ἐπὶ τῆς πραγματικῆς γεωγραφίας. Ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ οὐδὲν γεωγραφικὸν ὄνομα ἀνεμίνυσκε τὸ ὄνομά τινος τῶν Αἰακιδῶν. Ως πρόγονοι δὲν ἀνεγνωρίζοντο ὑπὸ οὐδενὸς τῶν Θεσσαλικῶν γενῶν, καθ' ὅδον γινώσκομεν ως πρόγονοι οὗτοι ἐθεωροῦντο τῶν πειρατικῶν μολοθρῶν.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.
(Ἀκολουθεῖ?).

278 μ. Χ. Εἶναι δὲ λίκη καλὸν μνημεῖον τῆς ἐπισήμου παιήσεως τοῦ αἰώνος τοῦ Θεοφίτου καὶ Καλλιμάχου.

Ο κ. Θεόδωρος Rainach ἐμελέτησε τὴν μουσικὴν τῶν κειμένων τούτων καὶ ἐνεδίξκετο νὰ ἀναγάγῃ αὐτὴν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν σημαδογραφίαν. Διεπιστώσατο δὲ ὅτι ὁ τοῦ Ἀπόλλωνος θύμος ἐγράψη κατὰ τὴν γραμματικὸν φρύγιον, ἀλλὰ μετὰ πολλῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν δώριον.

* *

* Ο γυνωτὸς γάλλος συγγραφεὺς Pierre Loti, ὅστις οὐ πρὸ πολλοῦ ἐν τοῖς τεσσαράκοντα ἀθανάτοις τῆς Γαλλικῆς ἀκαδημίας κατελέγη, ὥν ἂμα καὶ ἀξιωματικὸς τοῦ γαλλικοῦ ναυτικοῦ, ἡτήσατο ἐξάμηνοι ἀδειαν ἀπουσίας, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖον παρέσχεν αὐτὴν τῷ αἰτησαμένῳ. Ο Pierre Loti θὰ γρησμοποιήσῃ τὴν ἀδειαν αὐτοῦ μεταβαίνων εἰς Κάιρον, Τερουσαλήμ, Κωνσταντινούπολην, Μόσχαν κτλ.

O. A.